

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. II. Quinam pensiones beneficiis imponere possint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

dinarii facta (secùs, ac in beneficio) penitus extinguitur. Accedunt Textus in cap. 4. de Præbend. in 6. ubi illi, cui de Beneficio provideri mandatum fuit, vi hujus decreti non potest de pensionibus provideri. In cap. 31. de Rescript. pensio à beneficio distinguitur. In Concil. Trident. Sess. 21. de Reform. cap. 2. nullus permititur sacris initiari ad titulum patrimonii, vel pensionis, nisi quem Episcopus pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum judicaverit assumendum, secùs verò ad Titulum

Beneficii. Et ita cum aliis tenent Petrus de Murga de Benef. Eccles. Quæst. 9. n. 13. Fagnan. ad cap. ad audientiam 11. de Rescript. n. 98. & seqq. qui etiam ad propositas à n. 75. usque ad n. 97. Objectione respondet num. 115. & seqq. Illam tamen modificationem, quam facit Gonzalez ad Reg. Cancell. Gloss. 5. §. 5. num. 2. non respuimus, quod scilicet pensio tunc propriè sit beneficium, quando aliud beneficium dismembratur, & ex ejus proventibus novum erigitur.

§. II.

Quinam pensiones beneficiis imponere possint?

S U M M A R I A.

5. S. Pontifex ex plenitudine potestatis omnibus beneficiis pensiones imponere potest.
6. In quibus casibus hæc facultas sit concessa Episcopis.
7. Pensio, quæ imponebitur à S. Pontifice, est onus reale, illa vero, quæ ab Episcopo, onus personale.

Dico I. S. Pontifex pro plenitudine sue potestatis omnibus omnino beneficiis pensionem imponere valet. per cap. 2. de Præbend. in 6. Supposito tamen, quod ejusmodi pensionis constitutio in utilitatem, aut necessitatem illius Ecclesiae, quæ hac pensione oneratur, cedat. Guilielmus Benedicti ad cap. Raynulfi de Testam. de fideicom. substit. part. 2. n. 36. Nam, ut notat Card. Toletus lib. 5. de instruct. Sacerdot. cap. 81. n. 4. dispensationes Pontificiaæ pro foro externo valent quidem semper, pro foro autem interno non aliter, nisi justa causa utilitatis, aut necessitatis ipsius Ecclesiae particularis, vel universalis nitantur, & ideo S. Bernardus Lib. de considerat. cap. 10. scribit: *Ubi necessitas urget, dispensatio ex-*

-cusabilis est, ubi utilitas provocat, dispensatio laudabilis est: utilitas, dico, communis, non propria: nam, cùm nihil horum est, non planè fidelis dispensatio est, sed crudelis dissipatio.

Dico II. Episcopi, aut alii Papa inferiores in certis duntaxat casibus ex justa, & rationabili causa, pensionem, non quidem perpetuam, sed temporariam Beneficiis imponere possunt. Pax Jordan. vol. 2. lib. 9. tit. 1. num. 489. & seqq. & quidem pro bono pacis, & concordia inter duos de beneficio contendentes, si nempe alter de beneficio cedere velit, constituta sibi pensione. cap. 21. de Præbend. item ob paupertatem, vel senium resignantis, quia censetur causa necessaria, aut ad coæquandos fructus in permutatione beneficio-

G g 2

rum,

rum, aut pro studio alicujus Scholaris pauperis, aut alio usu pio. Garz. part. 1. cap. 5. num. 296. Similiter licebit Episcopo ad expungendum æs alienum, quo Ecclesia gravatur, aut pro alia urgente necessitate, vel utilitate ejusdem fructus beneficii vacantis servare. Arg. cap. penult. de V. S. & cap. 10. de Rescript. in 6. cap. un. h. t. & ibi Panormit. quibus causis cessantibus cessabit etiam fructuum subtractio, & beneficia iterum sine diminutione conferenda erunt. Ut colligitur ex cap. un. h. t. regulariter enim id genus reservatio-nes fructuum in beneficiis vacantibus prohibitæ sunt, per cap. 5. de Offic. Ord. in 6. & cap. 40. de Elect. in 6. ubi dicitur, quod bona tempore vacationis ex beneficio obvenientia in utilitatem eorumdem expendi, aut futuris successoribus debeat fideliter reservari. Nisi, ut in cit. cap. 9. limitatur, de speciali Privilegio, vel consuetudine jam legitimè præscripta, seu alia rationabili causa aliquibus personis competere dignoscatur. Hæc ipsa tamen consuetudo non valebit, nisi in iis bonis, quæ deducto ære alieno, & ministrorum salariis supersunt. cit. cap. 9. §. porrò. P. Reiffenstuel h. t. §. 1. num. 8. § 9.

7 Quæres: An impositio pensionis sit onus reale, aut personale? Respondeo: ea, quæ à S. Pontifice imponitur, est onus reale, ipsique Beneficio adhæ-

ret, illa verò, quam Episcopus, aut alias inferior Prælatus constituit, onus personale est, ipsamque beneficiati, aut resignatis personam non egreditur. Ita tenent Garzias part. 1. cap. 5. num. 334. Van-Espen J. E. V. part. 2. cap. 5. n. 15. & seqq. Zypæus in Analyti ad h. t. Controv. 3. , ubi ait: Probabilior, & magis usitata in hisce partibus opinio est, Episcopo non super beneficiis, sed beneficiatis tantum pensionis impositionem concedi. Textus est in cap. 21. de Præbend. Atque inde ultrius dicti Authores concludunt, pensionem ab Episcopo impositam extingui morte beneficiati, nec transire in ejusdem successorem, tametsi pensionarius adhuc supervivat. Quod aliter se habet in pensione à S. Pontifice imposta, quæ instar servitutis realis ipsum beneficium afficit, & consequenter ad quemcunque beneficij successorem transit, quantumvis in litteris pensionis nulla mentio successoris facta sit, ut notant Gigas de Pensionibus quest. 44. & Fagnanus ad cit. cap. 21. num. 28. Quin dictus Gigas quest. 51. & Barbos. J. E. V. lib. 3. cap. 11. n. 70. autumant, pensionario competere actionem hypothecariam contra successorem tam universalem, hoc est, hæredem, quæ singularem ipsius beneficij pensione onerari, saltem pro terminis decursis, & non solutis in vita prædecessoris.

§. III.

Quæ Beneficia pensione gravari possint? Et qualiter?

S U M M A R I A.

8. Regulariter penso iis duntaxat beneficiis imponi potest, quæ habent reditus superfluos. 9. Beneficiis Patronatis potest Ordinarius imponere pensiones sine consentia.